

Φύλλο περιλήψεων (βιβλιογραφικές αναγραφές)

Οι λέξεις- κλειδιά είναι ελεύθεροι όροι. Αυτό το φύλλο περιλήψεων μπορεί να αναπαραχθεί χωρίς περιορισμούς

Στεφάνου, Ιω., (Ε.Μ.Π., Σχ. Αρχιτεκτόνων, Ζωγράφου-Αθήνα),
Μαράτου, Θ.

Ιστορικές Πόλεις. Όροι Δόμησης και Φυσιογνωμία. Το Παράδειγμα της Ερμούπολης

Τεχν. Χρον., Επιστ. Έκδ. Τ.Ε.Ε., ΙΙ, Ιαν.-Δεκ. 2004, τ. 24, τεύχ. 1-2, σ. 9-24, σχ., 13 βιβλ. αναφ.

Οι πόλεις με ιστορία διαθέτουν συνήθως πλούσιο δομημένο περιβάλλον από κτίρια, που επιβεβαιώνουν με τον πλέον ορατό τρόπο την πορεία και εξέλιξη τους. Η ιστορία, ο «μύθος», το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, αποτυπώνουν το παρελθόν και διαμορφώνουν τη φυσιογνωμία της πόλης. Αλλά και η δυναμική του παρόντος επηρεάζει και αυτή τη φυσιογνωμία της. Η κάλυψη των σημερινών και μελλοντικών λειτουργικών αναγκών της πόλης γίνεται με τον καθορισμό των χρήσεων γης, του ρυμοτομικού σχεδίου και των όρων δόμησης, που συνεισφέρουν στη διαμόρφωση της φυσιογνωμίας της πόλης στο παρόν και το μέλλον.

Σήμερα στη χώρα μας το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για τους «παραδοσιακούς οικισμούς» καθορίζει ενιαίους όρους δόμησης για όλους. Οι όροι αυτοί στην ουσία διασφαλίζουν τη φυσιογνωμία ενός συγκεκριμένου είδους «παραδοσιακού οικισμού» επιπέδου χωριού, με λαϊκή και ανώνυμη αρχιτεκτονική, χαμηλή δόμηση, με κυρίαρχη χρήση την κατοικία, που κτίστηκε παραθετικά, χωρίς ρυμοτομικό σχέδιο. Ο τύπος αυτός αποτελεί πράγματι την πλειοψηφία των παραδοσιακών οικισμών στη χώρα μας. Δεν καλύπτει όμως τις περιπτώσεις ιστορικών πόλεων. Η Ερμούπολη, για παράδειγμα, είναι μια κατεξοχήν ιστορική πόλη, με εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο από την ίδρυσή της και με ποικιλία χρήσεων και λειτουργιών. Η άκαμπτη θεσμοθέτηση όρων δόμησης θα επιφέρει σταδιακά αρνητικές επιπτώσεις στη φυσιογνωμία της.

Στο άρθρο αυτό διερευνάται η συνεισφορά του ρυμοτομικού σχεδίου και των όρων δόμησης στη διαμόρφωση, διασφάλιση και ανάδειξη της φυσιογνωμίας των ιστορικών πόλεων. Εξετάζεται η Ερμούπολη της Σύρου ως χαρακτηριστικό παράδειγμα. Το ζητούμενο είναι η προσαρμογή, και συγχώνευση, της νεότερης έκφρασης της ταυτότητας της πόλης στην ιστορική φυσιογνωμία της. Μια τέτοιου είδους αντιμετώπιση θα μπορούσε να αποτελέσει τον αντίλογο στην ισοπέδωση των ιδιαιτεροτήτων των παραδοσιακών οικισμών. Η «όσμωση» των λειτουργικών απαιτήσεων του παρόντος με τα στοιχεία του παρελθόντος αναδεικνύει μια νέα φυσιογνωμία που συνδυάζει αρμονικά το παρελθόν με το παρόν. Έτσι συσχετίζονται και οι ηθικές αξίες με τις πρακτικές ανάγκες.

(Συγγραφείς)

Λ-Κ: Ιστορικοί Οικισμοί, Παραδοσιακοί Οικισμοί, Φυσιογνωμία Αστικού Τοπίου, Ερμούπολη.

Βιριράκης, Α. Ι.

Τεχνητή Εμβρυογονία και Εξέλιξη στον Αρχιτεκτονικό Σχεδιασμό: Ανάπτυξη Συστημάτων CAD στη Γλώσσα GENETICA

Τεχν. Χρον., Επιστ. Έκδ. Τ.Ε.Ε., ΙΙ, Ιαν.-Δεκ. 2004, τ. 24, τεύχ. 1-2, σ. 25-36, σχ., 36 βιβλ. αναφ.

Παρουσιάζεται η εξομοίωση κυτταρικών αλληλεπιδράσεων και αναπτυξιακών διαδικασιών (εμβρυογονία) μέσω μιας νέας γενικής μεθόδου επίλυσης προβλήματος, η οποία έχει εφαρμοστεί στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό και χαρακτηρίζεται από το συνδυασμό των εκφραστικών δυνατοτήτων της τυπικής λογικής με το πρότυπο του εξελικτικού υπολογισμού. Στη βάση της συγκεκριμένης προσέγγισης προδιαγράφονται τα χαρακτηριστικά μιας νέας γενιάς εφαρμογών CAD, η οποία θα υποστηρίζει τη δημιουργική συνθετική δραστηριότητα.

Ειδικότερα, γίνεται μια σύντομη αναφορά στις γλώσσες GENETICA και G-CAD, μέσω των οποίων υλοποιούνται αντίστοιχα η γενική μέθοδος και η αρχιτεκτονική ερμηνεία της, επισημαίνονται τα φαινόμενα αλληλεπιδράσεων και εμβρυογονίας σε ένα συγκεκριμένο αρχιτεκτονικό παράδειγμα, και δίνεται η τοπική περιγραφή μιας γενίκευσης της συγκεκριμένης προσέγγισης στη νέα γενιά εφαρμογών CAD.

(Συγγραφέας)

Λ-Κ: Αρχιτεκτονική, Σχεδιασμός, Προγραμματισμός, Τεχνητή Νοημοσύνη, CAD.

Πεγλιβάνογλου, Κ., Καραμήτρου, Ζ.

Συμβολή στον Καθορισμό της Ζώνης Παλαιού Αιγιαλού, Εφαρμογή στην Περιοχή Ηρακλείου, Νήσου Κρήτης

Τεχν. Χρον., Επιστ. Έκδ. Τ.Ε.Ε., ΙΙ, Ιαν.-Δεκ. 2004, τ. 24, τεύχ. 1-2, σ. 37-48, σχ., 11 βιβλ. αναφ.

Προκειμένου να υποστηριχθεί η διαδικασία καθορισμού των ορίων της ζώνης «παλαιού αιγιαλού», όπως αυτή καθορίζεται από τη νομοθεσία (Αναγκαστικός Νόμος 2344/1940 και Νόμος 2971/2001), θα πρέπει να αξιοποιούνται όλα τα διαθέσιμα επιστημονικά δεδομένα της εξεταζόμενης περιοχής, όπως γεωλογικά, στρωματογραφικά, ωκεανογραφικά και τοπογραφικά καθώς και σύγχρονες ή παλαιότερες μετρήσεις πεδίου. Τα δεδομένα αυτά θα πρέπει να ανάγονται στο έτος 1884, ή τουλάχιστον σε χρονική περίοδο πλησίον της χρονολογίας αυτής, η οποία είναι καθοριστική κατά την Ελληνική νομοθεσία. Η προσπάθεια αξιολόγησης των υπαρχόντων δεδομένων και εφαρμογής των διαδικασιών, που προβλέπονται από τη νομοθεσία, έγινε για την περιοχή του λιμένα Ηρακλείου Κρήτης, με σκοπό την υποστήριξη των αρμόδιων δημόσιων φορέων στην οριοθέτηση της ζώνης του παλαιού αιγιαλού. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκαν τα αποτελέσματα δειγματοληπτικών γεωτρήσεων, μετρήσεων ύψους κύματος και ανέμου, ενώ ταυτόχρονα αξιοποιήθηκαν τοπογραφικά και βυθομετρικά διαγράμματα αρχείου αλλά και σύγχρονοι υδρογραφικοί χάρτες και διαγράμματα. Εν συνεχεία υπολογίστηκε το ύψος κύματος στην αβαθή παράκτια περιοχή καθώς και η μέγιστη ανάβαση του κυματισμού στην εναέρια παραλία με μαθηματικά μοντέλα. Η υπολογισθείσα μέγιστη ανάβαση κυματισμού στην παράκτια ζώνη, κατά τη διάρκεια έντονων καιρικών φαινομένων εκτιμάται ότι φθάνει μέχρι την ισοϋψή των 3,5 μέτρων, όπως αυτή ορίζεται στο «ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΝΕΟΥ ΛΙΜΕΝΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ» (1914) κλίμακας 1:1000, το οποίο συντάχθηκε για την «ΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΛΙΜΕΝΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ».

(Συγγραφείς)

Φύλλο περιλήψεων (βιβλιογραφικές αναγραφές)

Οι λέξεις- κλειδιά είναι ελεύθεροι όροι. Αυτό το φύλλο περιλήψεων μπορεί να αναπαραχθεί χωρίς περιορισμούς

Λ-Κ: Παλαιός Αιγιαλός, Κυματισμός, Στρωματογραφία, Προσχώσεις.

Παπαδοπούλου, Ε.

Κριτική μιας Αναστήλωσης, Μέγαρο Σερπιέρη, Πανεπιστημίου & Εδουάρδου Λω (Κεντρικό κατάστημα Αγροτικής Τράπεζας)

Τεχν. Χρον., Επιστ. Έκδ. Τ.Ε.Ε., ΙΙ, Ιαν.-Δεκ. 2004, τ. 24, τεύχ. 1-2, σ. 49-63, εικ., 12 βιβλ. αναφ.

Στο άρθρο γίνεται παρουσίαση του Μεγάλου Σερπιέρη, κατοικίας και κέντρου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του Ι. Β. Σερπιέρη, ιδιοκτήτη των μεταλλείων Λαυρίου. Πρόκειται για ένα κτίριο σε νεοκλασικό ύφος με επιρροές ιταλικού μπαρόκ, κτισμένο την περίοδο 1880-1884, απέναντι από την Αθηναϊκή Τριλογία, επί των οδών Πανεπιστημίου και Εδουάρδου Λώ. Αρχιτέκτονας του μεγάρου υπήρξε ο Αναστάσιος Θεοφιλάς. Από το 1929 ανήκει στην Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδας, με την ίδρυση της οποίας συνδέθηκε. Στο άρθρο επιχειρείται ιστορική διερεύνηση του κτιρίου και των οικοδομικών του φάσεων, παρουσίαση όλων των στοιχείων που προέκυψαν κατά την έρευνα και κυρίως κριτική θεώρηση των μεθόδων αναστήλωσης που έχουν χρησιμοποιηθεί, σύμφωνα με τις αρχές δεοντολογίας όπως αυτές διατυπώνονται στο Χάρτη της Βενετίας, αλλά και στα νεότερα κείμενα.

(Συγγραφέας)

Λ-Κ: Νεοκλασικισμός, Αναστήλωση, Αποκατάσταση, Μέγαρο Σερπιέρη.

Πολιουδάκης, Κ.

Ποιητική Κατοικία

Τεχν. Χρον., Επιστ. Έκδ. Τ.Ε.Ε., ΙΙ, Ιαν.-Δεκ. 2004, τ. 24, τεύχ. 1-2, σ. 65-74, εικ., 15 βιβλ. αναφ.

Στη σύγχρονη αρχιτεκτονική, ο κήπος είτε απουσιάζει εντελώς είτε έχει μια δευτερεύουσα και περιθωριακή σημασία αφού κατά κανόνα περιβάλλει την κατοικία μένοντας πάντα «έξω» από αυτήν. Τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι στη σύγχρονη αρχιτεκτονική η κατασκευή έχει αποκτήσει μια κεντρική θέση με αποτέλεσμα ο αρχιτέκτονας να θέτει στο περιθώριο της σχεδιαστικής του προσπάθειας τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά της κατοίκησης που σχετίζονται με ανώτερες επιθυμίες της ανθρώπινης ύπαρξης που δεν δύνανται να ικανοποιηθούν με κατασκευές. Με το άρθρο αυτό προσπαθούμε να φανερώσουμε την σημασία του καλλιεργημένου κήπου όπου από τα πανάρχαια χρόνια της θρυλικής φιλίας του Γκίλγκαμες με τον Ενκιντού αποτελούσε το ιδανικό περιβάλλον κατοίκησης και τον τόπο της αιώνιας ευδαιμονίας που ο άνθρωπος αναζητήσε μέσα από το μύθο και την ποίηση. Ανασκάπτοντας τη γλώσσα ανακαλύψαμε ένα σχεδιαστικό μοντέλο που μπορεί να ανταποκριθεί σ' έναν τέτοιο «ποιητικό» τρόπο κατοίκησης όπου η καλλιέργεια βρίσκεται σε συμφιλίωση με την κατασκευή.

(Συγγραφέας)

Λ-Κ: Φύση, Φως, Καλλιέργεια, Αγροτική Έπαυλη, Κήπος, Φαινομενολογία της Αρχιτεκτονικής.